

Enighed om en særlig Lov, og heller ikke i Dieblisset synes megen Udflugt til saadan Enighed. Som sagt, Finantslovsforslaget fra ifjor indeholder intet Forslag om dette Tillæg, og man skulde nu have troet, at det Resultat, der foreligger, maatte have afstræffet de Paagjældende og bevirket, at man ikke fortsatte paa den Vej, man saaledes uheldigvis var slaaet ind paa. Det viser sig imidlertid, at man har gjort dette; man har iaar forelagt et Finantslovsforslag, der heller ikke indeholder det tidligere Tilskud til Skolefondens til Fordeling mellem de Skolelærere, der maatte trænge dertil, ligeledes Noget mig usforklarligt, ikke mindst, fordi der ikke aar som ifjor er forelagt os et Lovforslag til en Skolereform. Jeg veed som sagt ikke, hvorfor den nye Udelabelse er flet. Der er forelagt et særligt Lovforslag om dette Tilskud, men den Erfaring, der foreligger med Hensyn til det særlige Lovforslag fra ifjor om Tillæg til Statens Embedsmænd, synes jeg maatte afstrække fra at fortsætte paa denne Vej; og man er selvfølgelig ikke berettiget til at antage, at de Paagjældende ere gaaede ud fra den Anskuelse, at, naar den ene Klasse ikke skulde have, var det bedst, at den anden heller ikke fik. Jeg tror ikke, at man for sit eget Vedkommende er berettiget til at nære denne Anskuelse, saalidt som til at antage, at Ministeriet er gaaet ud fra den. Jeg gjentager, at ligesom Lønningstillæget efter min Mening ikke vilde være kommet ud af Finantslovsforslaget ifjor, hvis det overhovedet havde staaet derpaa ved Forelæggelsen, er der vist ogsaa Grund til at antage, at den Maade, hvorpaa man lettest tilveiebringer et Lønningstillæg, for det kommende Finantsaar, er ved at vende tilbage til den gamle Overenskomst mellem Lovgivningens Faktorer, om jeg saa maa udtrykke mig, om, at der overhovedet paa Finantslovens kan staa Lønningstillæg. Jeg maa ogsaa her udtrykkelig gjøre opmærksom paa, hvorledes der vistnok ialtsald da Finantslovsforslaget blev forelagt ifjor, ikke var nogen som helst Grund til at antage, at det skulde lykkes i den Samling, der da forestod, at føre de mange betydelige, da forelagte Lovforslag til Ende, og saameget mindre var der Grund til at udelade Lønningstillæget af Finantslovsforslaget; og jeg tillader mig at tro, at der for den Samlings Vedkommende, vi nu have begyndt, heller ikke er megen Anledning til at tro, at det vil lykkes at gennemføre de paagjældende Lønningsslove, der jo foreligger i væsentlig samme Antal, som ifjor (Stemmer: Der er flere.) Ganske vist, men flere nye, og et enkelt af de ifjor forelagte Lovforslag blev jo gennemført, hvad jeg maatte tage Hensyn til. Forresten have ærede Medlemmer, som afbryde mig, flet i, at der foreligger flere Lovforslag iaar, men de ere, som sagt, nye. De samme Grunde, som ifjor medførte, at man kun fik et meget ringe Udbytte af Forhandlingerne

om de af Regjeringen forelagte Lønningsslove, ere tilstede iaar og det i forstærket Grad. Naar jeg siger i forstærket Grad, tænker jeg paa en Omstændighed, som er Alle bekendt og som Alle vide, udover en betydelig Indflydelse paa Arbejderne i Rigsdagen og særlig i dette Thing, nemlig de nye Valg, som vi have forestaaende. En Samling, der ender en Valgperiode — og det kunne vi vel sige om denne — pleier ikke at være frugtbar, og særlig med Hensyn til Spørgsmaal af den Art som Lønningsslove er det mig fuldstændig klart, at de samme Grunde, som ifjor forhindrede et godt Resultat med Hensyn til Lønningssager, vilde i forstærket Grad være tilstede iaar. Jeg maa yderligere gjøre opmærksom paa, at jeg saa meget mindre ser nogen Banstielighed ved at give Lønningstillæg paa Finantsloven, som man jo er kommen saavidt, at der er Tale om at give Lønningstillæg for indeværende Finantsaar ikke paa en særlig Lov, men paa en Tillægsbevillingslov, saa at den theoretiske Modsetning mellem at faae det paa en almindelig Finantslov og paa en Tillægsbevillingslov synes at være tilstrækkelig ringe til, at man ikke kan lægge ret megen Vægt derpaa. Det, der efter min Mening er den praktiske Side af Sagen, er den, at der, saavidt jeg kan se, virkelig her er Tale om et Statsformaal, hvis Gjennemførelse eller hvorledes man nu vil udtrykke det, er slaaet feil ifjor, hvad imidlertid ikke bør gjentage sig. Staten kan nemlig for sin egen Skyld, af Hensyn til sine egne Interesser, ikke være tjent med, at der foregaar Noget, hvorved der kunde ligesom roffes ved det, vi i saa Henseende nu have, nemlig en dygtig og ubestikkelig Embedsstand; og er det Tilfældet, saa maa man, saavidt jeg kan se, betragte det som en uafviselig Pligt for Regjeringen at gjøre, hvad der kan gøres, for ikke at hidsføre et saadant Resultat. Jeg har ubtalt, at jeg maa gaa ud fra, at det er Noget, enhver forstandig Regjering ønsker at staffe tilveie end sige at beholde; men sikkert er det, uden at jeg vil rippe op i, hvad der er flet ifjor, at de Bestræbelser til Fordel for Embedsmændene, der bleve gjorte af Regjeringen, og som mærkeligt nok begyndte med, at Regjeringen selv udtog Lønningstillæget fra den Blads, hvor det efter udtrykkelig Overenskomst havde staaet i flere Aar, vare mildest talt ubelbige, idet de, som figura viser, om jeg saa maa udtrykke mig, stæffede Embedsmændene af med Tillæget; men naar Talen er om et virkelig Statsformaal, maa Saadant ikke gjentage sig, navnlig naar Feilen hovedsagelig er Ministeriets. Kan man ikke erholde Andet og Mere, er jeg tilbøjelig til at tro, at man kan erholde ialtsald det gamle Tillæg til Statsembedsmændene og til Skolefondens optaget paa Finantsloven under Forudsætning selvfølgelig af, at det ikke lykkes at gennemføre de særlige Lønningsslove eller, hvad jeg heller ikke anser for sandsynligt,